

Pautes per l'articulació d'ecosistemes educatius locals

Joaquim Brugué i Bernat Quintana
Universitat de Girona

Antecedents

Inici (1990-2004)

Primer Congrés Mundial de Ciutats Educadores (Barcelona, 1990): protagonisme dels municipis, posar l'educació en l'agenda dels governs locals. La Ciutat Educadora com a proposta per vincular educació i territori. Debats sobre com passar de la teoria a la pràctica: primers Projectes Educatius de Ciutat (PEC).

Inflexió (2004-2009)

Impuls dels PECs (Diputació i municipis) i dels Plans Educatius d'Entorn (Generalitat). Algunes febleses: lideratge polític, capacitat tècnica, participació ciutadana.

Consolidació i crisi (2009-2014)

Consolidació metodològica: singularitzar cada PEC al seu territori, treball en xarxa, sostenibilitat. Etapa condicionada per l'inici de la crisi econòmica de 2008.

Moment pre-ecosistemes (2014-2018)

En context de crisi el concepte d'equitat guanya centralitat. S'articula el concepte d'educació a temps complet, que complementa els PEC i els PEE: abordar l'equitat des de les connexions entre els múltiples actors dels ecosistemes educatius locals.

Lliçons apreses i experiències positives

S'ha après a treballar en xarxa i a establir relacions i coneixement mutu: espais estables i naturals de trobada i relació, xarxes entre municipis i amb administracions supralocals. S'han conegut els altres actors i d'aquest coneixement ha sorgit el respecte mutu i l'assumpció de la reciprocitat de les relacions. S'ha construït un relat compartit, que facilita el treball conjunt dels diferents agents educatius.

Reptes per l'articulació d'ecosistemes educatius locals

Reptes per una educació equitativa des del municipi.

- Com oferir més i millors oportunitats educatives?
- Com evitar la segregació i facilitar l'accés?
- Com tenir en compte el procés i els resultats?
- Com saber si ho estem fent bé? L'avaluació

Reptes per a gestionar la complexitat d'un ecosistema educatiu.

- Hi som tots els actors que hi hauríem de ser?
- Com treballem en aquest ecosistema educatiu?
- Com ens repartim els papers i exercim el lideratge?
- Tots els municipis ho han de fer de la mateixa manera?

Propostes per l'articulació d'ecosistemes educatius locals

Propostes per una educació equitativa des del municipi.

- **Accés: mes oportunitats educatives**

Afavorir trajectòries vitals exitoses amb igualtat en l'accés a les oportunitats.

- **Procés: equitat en el procés educatiu**

Lluitar per la igualtat en les condicions d'educabilitat i en les possibilitats de representació i de reconeixement dels diferents agents.

- **Resultats: igualtat en els resultats educatius**

Reduir la segregació educativa i atendre especialment els centres més complexos.

Propostes per a gestionar la complexitat d'un ecosistema educatiu.

- **Composició de l'ecosistema educatiu**

Ha d'estar format pels diversos actors del món educatiu local: institucions, professionals, alumnes, famílies i entitats privades o del tercer sector.

- **El paper dels diferents actors**

Cal tenir present el lideratge institucional de l'ajuntament, el protagonisme dels agents comunitaris i la presència imprescindible de l'escola i de l'administració educativa.

- **Com treballar en aquest ecosistema educatiu?**

Han de passar coses concretes. Reconeixer els problemes i atrevir-se amb respostes arriscades traslladades a l'acció.

**Diputació
Barcelona**

Àrea d'Educació,
Esports i Joventut